GÜNAYDIN

ustura 8

- Aklımda. Kandıramazsın !.

HAYVANLARI TUFANDAN KURTARDI PEYGAMBER NUH,
ŞÂNIMIZI KURTARIR ŞİMDİ ÖZEL BERBER NUH !.
-Abdülberber Tıraşî-

ANLAT DERDİNİ MARKO PAŞA'YA!

Ankara'dan Bay Nus. F. yazıyor:

Paşam,

Altmış dokuz yaşımda bir emekliyim. Şimdiye kadar dört kere evlenmek bahtsızlığına uğramış, mutsuz bir yurttaşım. Gençliğimde, "karım bende görsün" diyerek yoksul bir ailenin kızıyla evlendim. Durum böyleyken o yine bana ihanet etti. Yine, karım bende görsün, düşüncesiyle bu kez kimsesiz bir kızla evlendim. Siz bendeki şansa bakın ki, o da ihanet etti. Boşamak zorunda kaldım. Ben, prensip sahibi bir insan olduğumdan, yine "Bende görsün" düşüncesiyle uzak bir köyden bir kızla evlendim. Ama şehre getirdikten bir süre sonra o da ihanet etti. Kadınlara hiç güvenim kalmadı. Ama yalnız da yaşanmadığı için, bende görsün, ama ihanet etmesin, diye, sakat çirkin ve yaşlı bir kızla evlendim. Oysa bu, hepsinden daha çabuk davranıp daha evliliğimizin ikinci ayında o da ihanet etti. Kadınlardan gözüm çok korktu. Ama benim yaşımda yalnız da yaşanmıyor. Öyle bir kız arıyorum ki, herşeyi bende görsün de gözü dışarda olmasın.

MARKOPAŞA: Sayın okurum,

Artık bu yaştan sonra herşeyi sizde görmesinden vazgeçin de, bazı şeyleri de dışarda görmesine göz yumun. Öyle yaparsanız, belki son eşiniz size ihanet etmez.

●

Çorum'dan Bayan N. A. yazıyor

Eskiden "Paşa" denilenlere, artık Türkiye'de general denildiği halde siz ne kadar eski kafalısınız ki, hâlâ kendinize Marko Paşa dedirtiyorsunuz.

MARKOPAŞA: Hanım kızım,

Kendime Marko Paşa yerine, General Marko dedirtirsem, herkes beni bir yabancı general sanır. Oysa ben, evet Rum'um ama, halis bir Osmanlıyım. Osmanlı devletine yıllarca ve sedakatle hizmet ettiğimi tarih yazar. Eski kafalılığa gelince, ben Osmanlı olduğumdan paşayım, kendime general dedirtmem zıpırlık olur ki, o da benim yaşıma, başıma yakışmaz. Ama asıl gerikafalılık nedir bilir misiniz ? Türk ordusunun bugünkü generallerine paşa demek... Örneğil Tural Paşa diyorlar işte böyle diyenler eski kafalıdır.

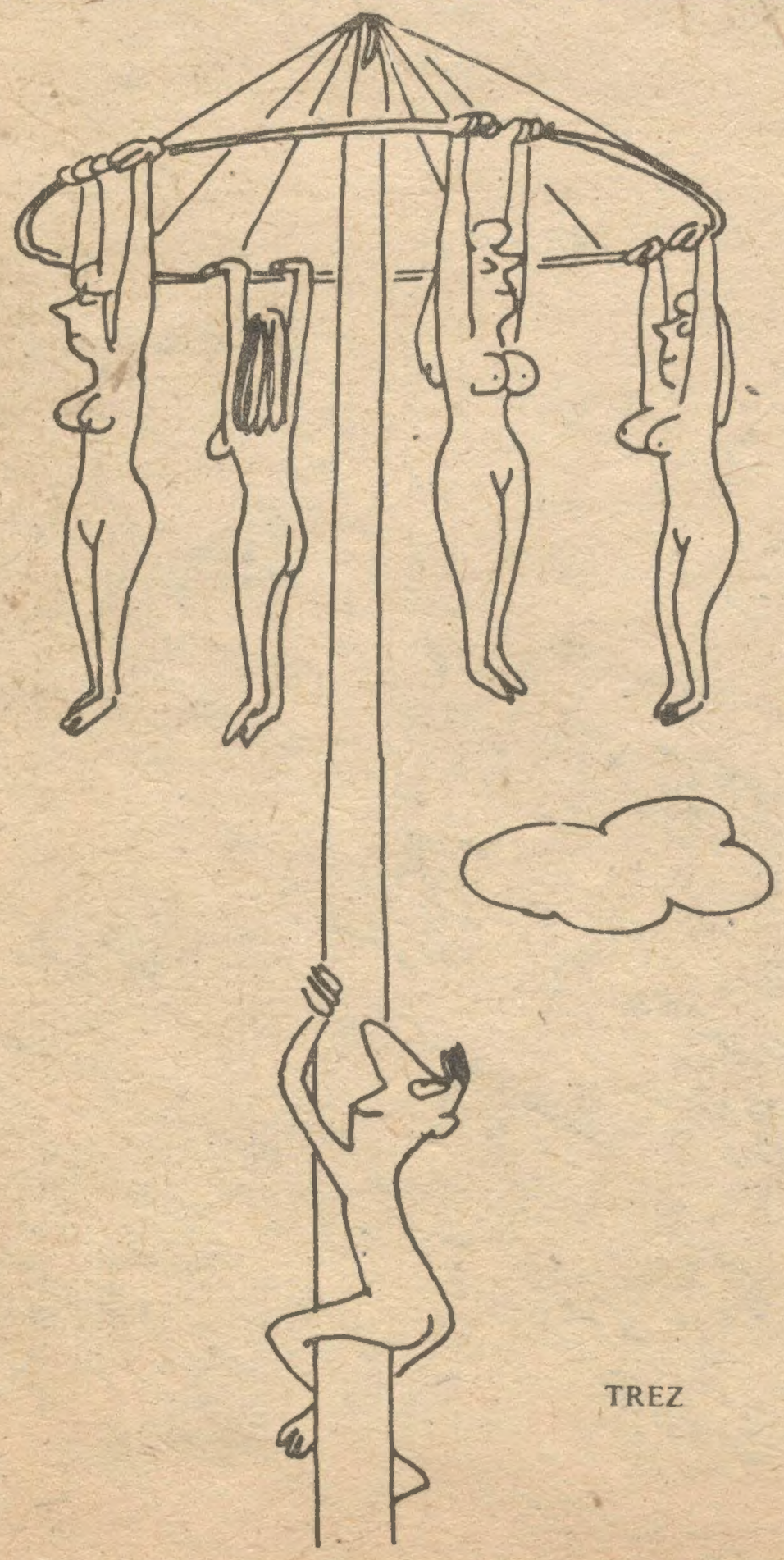

TREZ

Başyazı

BOĞAZ KÖPRÜSÜ

YAZAN : Yazar Bazan

Yapılacak Boğaz köprüsüne karşı gösterilen tepkiyi anlamak gerçekten zordur. Eğer bu köprü, denizin üstünde değil de karada yapılsaydı, o zaman gereksiz olduğu söylenebilirdi. Oysa bilindiği gibi bu köprü Boğaz'da yapılacak ve yıllardanberi biraraya getirelemeyen iki yakamızı, yani Anadolu ve Rumeli'yi birleştirecektir. Ve biz böylece dünya tarihinde ilk olarak iki kıta arasında köprü kurmuş olacağız. Bunun değerini ve önemini anlayabilmek için, aya adam gönderen Amerika'nın bile, henüz iki kıta, meselâ Amerika ile Avrupa arasında köprü kuramadığını, ama bizim Asya-Avrupa kıtaları arasında köprü kuracağımızı düşünmek bile yeter.

Köprü kurmakta yalnız Amerika'yı değil, Sovyetler Birliği'ni de geçmiş bulunuyoruz. (En sağlam köprüyü, mühendis olmadığı halde rahmetli YaşarDoğu kurardı.)

Ortadoğu Teknik Üniversitesinde bir öğretim üyesi şöyle demiş:

"Dedekorkut destanında bir Deli Dumrul Köprüsü vardır. Deli Dumrul, yaptığı köprüden geçenlerden beş kuruş, geçmeyenlerdense, dayakla kırk kuruş alırdı. Boğaz köprüsü de Deli Dumrul Köprüsüne benzemektedir.

Sayın öğretim üyesi yanılmaktadırlar. Çünkü, Boğaz köprüsünden geçenlerden olduğu gibi, geçmeyenlerden de her ne kadar para alınacaksa da, bu para dayakla değil, kanun dairesinde, yani yurttaşların ruhu bile duymadan vasıtalı vergilerle alınacaktır.

Çünkü bu köprü, yalnız İstanbul'lular için değildir. Örneğin Kars'ın bir uzak köyünde oturan herhangi bir vatandaş - da canı isterse gelir, geçip parasını ödeyerek, köprüden geçebilir. Buna kimse birşey diyemez. Çünkü bu köprü, ne partimizin sembolü olan Kırat köprüsüdür, ne de Sırat Köprüsüdür.

Buna rağmen, salt muhalif oldukları için, inatları yüzünden köprüden geçmek istemeyenler de, denizi yüzerek geçmek hürriyetine sahiptirler. Böyleleri için, köprünün her iki başına şu levhalar dikilecektir :

Sen seni bil, sen seni bil,
sen seni !
Sen seni bilmez isen patlatırlar enseni.
Geçme bizim köprümüzden,
Ko aparsın su seni !

- Ne emredersiniz? Bir porsiyon Şubert mi, list mi ?

BİR SİZDEN

● GEL KAÇALIM

İsveç Kralı Güstav, Muhafız Alayını teftiş ederken bir askerin önünde durur ve sorar :

- Adın ne senin ?
- Nilson, Majeste..
- Söyle bakayım, mutlu musun ?
- Kışlada mahpus gibiyiz, dışarıya çıkamıyoruz ; başkente gidemiyoruz. Okumaya bırakmıyorlar, subay olamıyoruz. Öte yandan para az, ailem yeterince beslenemiyor . Bu durumda "mutluyum"diyebilir miyim ?

-Sen gene hâline şükret.. Ya benim yerimde olaydın ? Bakanlar durmadan hazinemi soyuyor, bana yalan söylüyorlar. Muhaliflerim beni taht - tan indirip sürgüne yollama hevesinde.. Tek dostum yok! Benden mutsuz, dünyada acaba kim var ?

Çok duygulanan asker, kendini tutamaz :

-Bakın Majeste, der, ben ilk fırsatta kaçacağım. İsterseniz siz de gelin, New York'a beraber gidelim. Orda nasıl olsa bir iş tutarız.

● NE KALIR?

Savaşta büyük yararlık gösteren asker, Napolyon'un çadırına götürülüp huzura çıkarılır. Napolyon, karşısında çivi gibi duran askerin yüzüne uzun uzun baktıktan sonra,

-Demek o kahraman sensin. der.

-Evet İmparator Hazretleri...

-Senin yaman bir savaşçı olduğunu bana söylediler..

-Komutanlarımın iltifatı, İmparator Hazretleri..

-Yüksek cesaretinden ötürü sana armağan vermek istiyorum. Ne dilersen, yerine getirilecek.. Hadi iste !..

Asker düşünür, düşünür, sonra,

-İmparator Hazretleri, der, emredin de bana bir kutu sardalye versinler..

- Ne ? Bir kutu sardalye ha!. Yahu sen çıldırdın mı ? Sana ne dilersen dile, dedik.. Altın, arazi, şatolar Sen tutup bir kutu sardalye istiyorsun !..

Asker yutkunur,

- Doğrusunu isterseniz İmparator Hazretleri, der, bu işin sonunda bana bir sardalye kutusundan fazla ne kalır ?..

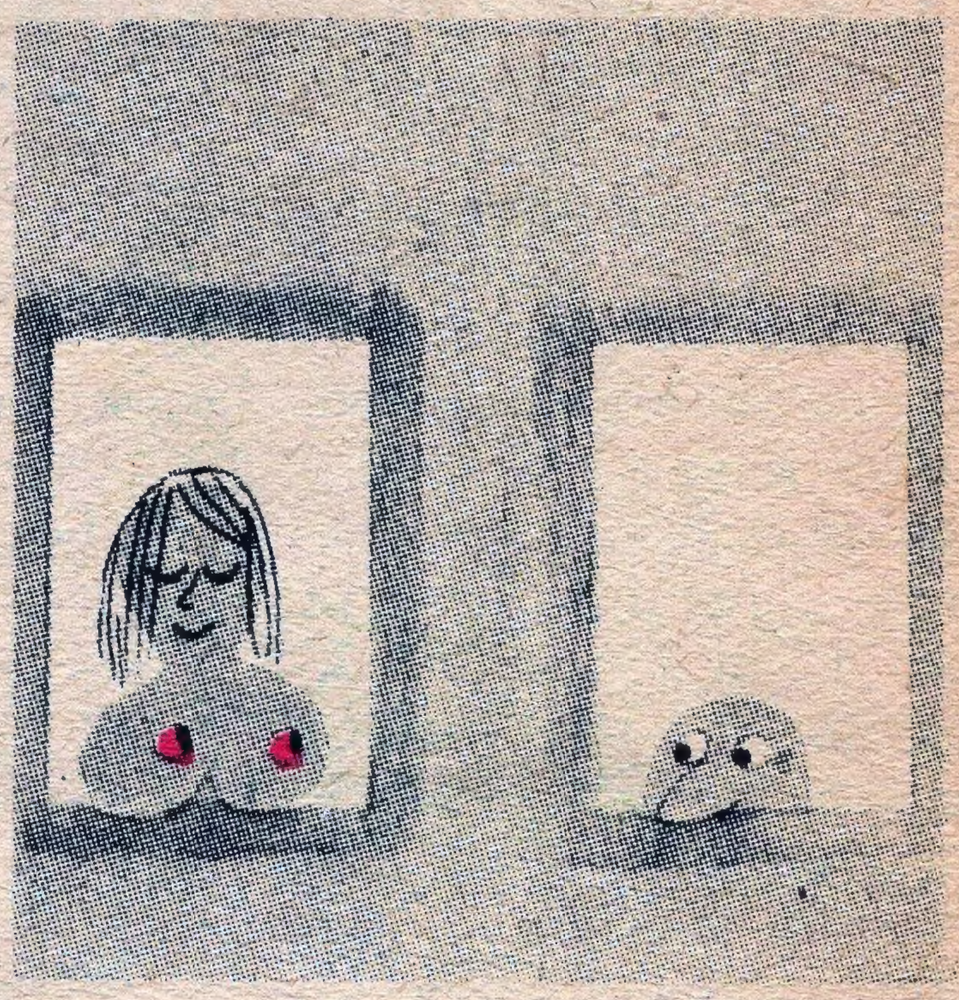

ÇOK SAMİMİ

Evine postu serip yerleşen bir akraba yüzünden canından bezen adam, bir dostuna dert yanıyordu:

-Adam geldi, bize çöreklendi. Gelsin çöreklensin, iyi, güzel ama adam her gün bir gömleğimi, bir elbisemi giyiyor. Varsın giysin, iyi, güzel ama her gün benim purolarımı tüttürüyor, viskilerimi tüketiyor. Tüketsin, tüttürsün iyi, güzel ama her gün arabamı da alıp çıkıyor. Çıksın, iyi, güzel ama her gün arabanın bir yanını çiziyor, şuraya buraya vuruyor. Vursun, çizsin iyi, güzel ama bu gün birşey yaptı işte ona dayanamıyacağım.

-Ne yaptı ki ?

-Daha ne yapsın be kardeşim. Yemekte geçmiş karşıma ağzı ku-

● HİTLER-İTLER

İkinci Dünya Savaşı'nın en bunalımlı günlerinde, Ankara'daki ünlü Karpiç lokantasında tanınmış birkaç politikacıyla birlikte Ercüment Ekrem Talu içmekteydi. Birara politikacılardan biri

Ercüment Ekrem'e sordu :

-Şu Hitler'in bizim politikacılardan fazla nesi var sanki ?

Ercüment Ekrem,

- Yalnız "H" sı, dedi.

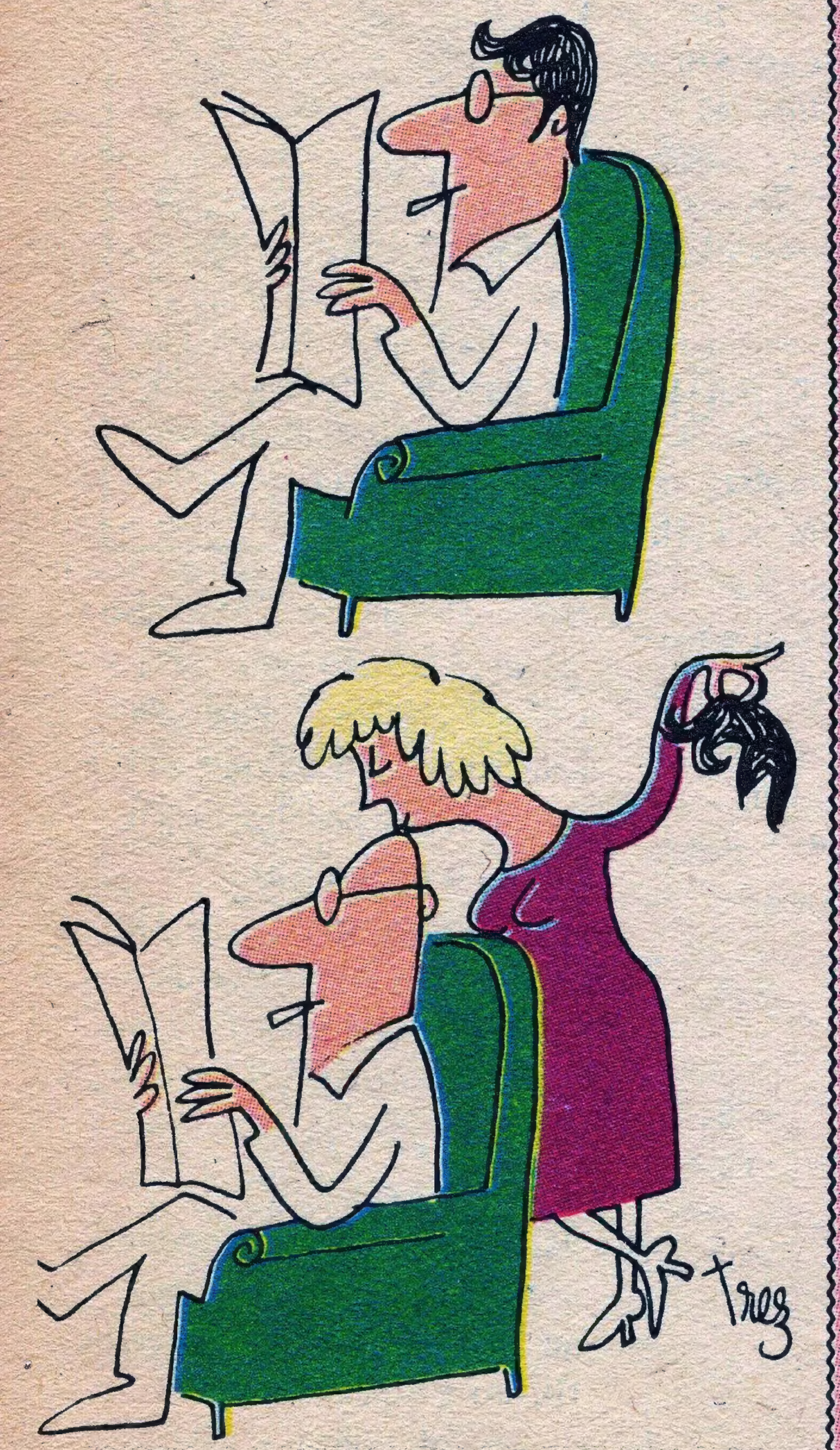

laklarında gülüyor. Bir aldırmadım, iki aldırmadım, sonunda dayanamayıp yüzüne baktım. Bir de ne göreyim... Aman yarabbi!..Adamın ağzında benim yeni takma dişlerim yok mu?...

BİR BİZDEN

● GÜZELLER

Hayret Efendi'nin de bulunduğu bir toplulukta güzeller üstüne konuşuluyormuş. Birisi,

-Ben, demiş, namuslu olmayan, güzelden hoşlanmam.

Hayret Efendi atılmış :

- Ben de o kadar namuslusunu sevmem.

● MEMNUN

İktisat Profesörü Şükrü Baban'a sormuşlar:

-Hocam, bu dünyada acaba evlilikten memnun olan var mıdır ?

-Vardır..Ben..

-İyi ama siz evli değilsiniz ki..

-İşte ben de onun için evlilikten memnunum ya...

● POLİS HABERLERİ

Mahmut Yesari uyanmış, ama akşamki sarhoşluğundan daha ayılamamıştı. Yanındaki Reşat Nuri'ye,

-Kuzum Reşat Nuri, ben dün gece neredeydim ? diye sordu.

Reşat Nuri,

-Vallahi bilmem Mahmutçuğum, dedi, daha gazeteleri okumadım.

● EVİNİ SORUYORUM

Neyzen Tevfik yine aşırı kaçırmıştı. Geceyarısından sonra evini bulmakta zorluk çekiyordu. Karşısına çıkan mahallenin bekçisine, evini bulamadığını söyliyemediği için,

-Bizim Neyzen Tevfik buralarda bir yerde oturuyormuş, evini gösterir misin bana ? dedi.

Neyzen Tevfik'i tanıyan bekçi şaşırdı.

-Neyzen Tevfik sizsiniz ya. dedi.

Bozulan Neyzen,

-Sana ben Neyzen Tevfik'in kim olduğunu değil, evini soruyorum be adam ! diye bağırdı.

FIKRALAR

■ HATIRLADIM

Safça bir yahudi, kaybolan saatini bulmak için yardım dilemek üzere Hahama başvurur :

-Birkaç arkadaş toplanmış, Mukaddes kitap okuyorduk. Herkes gittikten sonra baktım ki benim saatin yerinde yeller esiyor. Saatimi mutlaka birisi çaldı, ama hangisi? Acaba ne yapsam?...

Haham düşünür taşınır :

-Bana bak dostum, der.. Bir daha toplandığımızda "On Emir"i okursun, sıra "Ve çalmayacaksın"a gelince sesini yükseltir ve herkesin yüzüne ayrı ayrı bakarsın.. Hırsız herhalde bir renk verecektir.

Birkaç gün sonra yahudi, sevinçle Hahama gelir,

-Buldum, der... Saatimi buldum!

-Dediğim gibi mi yaptın?

-Elbette efendim, elbette..."On Emir"i okumaya başladım, tam "Ve zina etmeyeceksin"e gelince birden hatırladım : Saatımı geçen hafta Madam Kohen'in evinde unutmuşum... Uğrayıp aldım.

■ BİR DÜŞÜNÜR

Richard ile papaz, aralarından su sızmayan iki dosttu. Her Çarşamba papazın evinde buluşup satranç oynarlardı. Bir Çarşamba Richard gelmedi. Papaz, meraka düştü ama "Haştalanmıştır" deyip fazla üstünde durmadı. Ama hafta geçip Çarşamba geldi, Richard gene ortada yok. İyice kuşkulanan papaz, dostunun evine gitti. Ev bomboştu. Richard kaybolmuştu.

Aradan aylar, yıllar geçti.. Richard unutuldu.

Otuz yıl sonra bir Çarşamba günü, Richard, sanki hiçbir şey olmamış gibi papazın kapısını çaldı. Eski dostunu tanıyan papaz, onu eski koltuğuna oturtup karşısına geçtikten sonra,

-Çok şükür ortaya çıktın, dedi, Yahu, bunca yıl ne yaptın, neyle uğraştın?

Richard,

-Dağa çıktım, dedi. Dağda bir kulübede tek

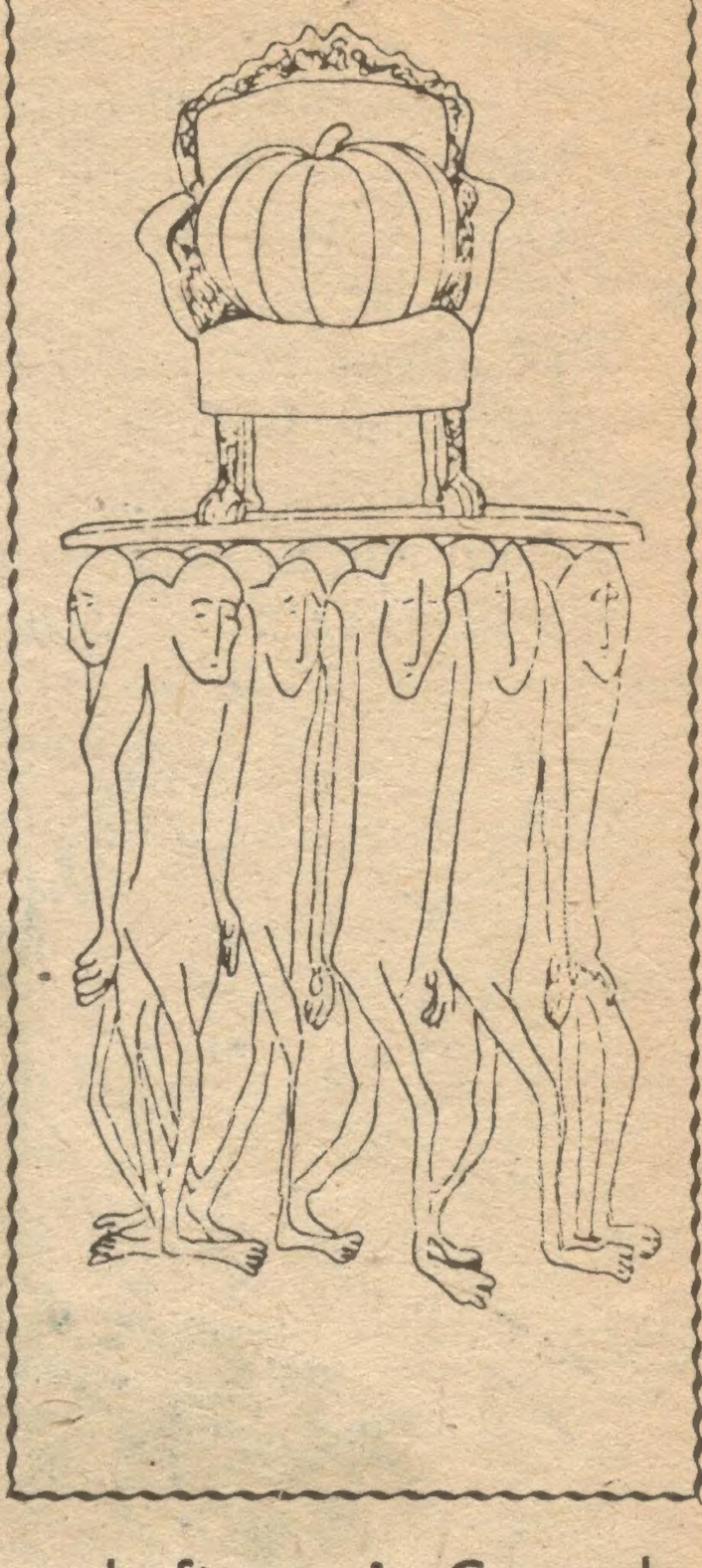

İKİ KERE AMA...

Kendisini iyi hissetmeyen hasta, doktor çağırtır. Hastayı iyice muayene ettikten sonra, doktor, önemli bişey bulmadığını söyler ve bir müshil yazarak gider. Ertesi akşam tekrar gelir :

-Şimdi nasılsınız? Kaç kere dışarı çıktınız?

-İki kere...

-Nasıl olur? O kadar kuvvetli ilâçla, sadece iki kere?

-Evet, iki kere... Biri sabah saat sekizden onüçe kadar, ikincisi ise ondörtten akşam yirmiye kadar...

KENDİNİ NERDE SANDIN?

Adam hergün yemeğini Aşçı Mehmet Ağa'nın dükkânında yiyordu. Ama bu gedikli müşteriden, Mehmet Ağa hiç hoşnut değildi. Çünkü yemek yerken ağzını bir şapırdatıyordu ki... Üstelik geyirmesi, yere tükürmesi caba...

Sabrı tükenen aşçı, birgün adama yanaştı,

-Bana bak beyim, dedi, Konyalı'da yeseniz böyle, acaba size ne derler?

Müşteri pişkin pişkin güldü,

-Ne diyecekler yahu? dedi. "Kendini Aşçı Mehmet'in dükkânında mı sandın" derler, o kadar...

başıma düşündüm.

-Demek ki düşündün. İyi, çok iyi. Peki bakalım hangi sonuca vardın?

-Şu sonuca vardım ki, muhterem peder, hayat büyük bir fıskiyedir.

Bu cevap karşısında papaz derin düşüncelere daldı ve sonunda,

- Hayır oğlum, hayır. dedi.. Hayat bir fıskiye olamaz..

Bunun üzerine düşünme sırası Richard'a geldi. O da düşündü, düşündü,

-Haklısınız, dedi, çok haklısınız.. Hayat, bir fıskiye değildir.

■ *YE DE ANLA!*

Sıcaktan bunalan bir yahudi, dondurmacı dükkânına girecek olur. Ama bakar ki camda kocaman bir yazı : "Yahudiler giremez!" ... Dondurmacı da kapının önündekasılmış duruyor.

"Pis ırkçı" diye düşünen yahudi, öfkeyle sorar :

-Adın ne senin bakayım?

-Mordohay Garfinkel...

-Ne? Bir yahudi ha! Yahu sende hiç utanma yok mu? Kendin de yahudi olduğun halde, bu levha ne demek oluyor?

Dondurmacı, yahudinin kulağına eğilir,

-Levhanın ne demek olduğunu, içeri girip dondurmamı yeseydin çok iyi anlardın, der.

■ AKRABA MI?

Milyonerin biri ölmüştü. Cenazesi kalabalık bir törenle kaldırılmış, mezarı henüz kapanmıştı. Bir delikanlı, herkesin dikkatini çekecek biçimde sesli sesli ağlıyor, çırpınıyordu.

Törene katılanlardan biri, yanındakine,

-Herhalde ölenin akrabası, dedi.

Öteki itiraz etti :

- İmkânı yok, olamaz!.. Baksanıza bu cidden üzülüyor.

- Beni çiğnemeden, geçemezsin!...

Ünlü karikatürcüler: GUS

- Bu kolyeyi beğendiniz mi?

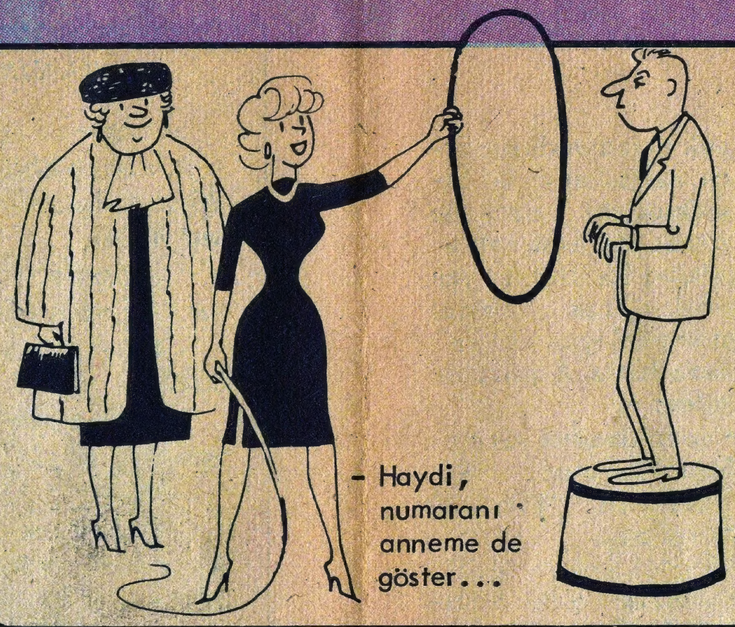

- Haydi, numaranı anneme de göster...

- Affedersin doktorcuğum, bir küçük sorum var: normal olarak bahar hangi tarihte başlar?

-Bu gece aynı yaştayız!

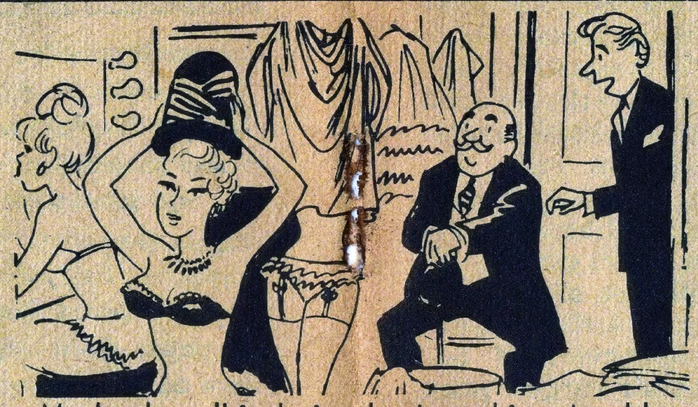

- Mankenler elbiseleri salonda teşhir edecekler, burada bişey göremezsiniz bayım.

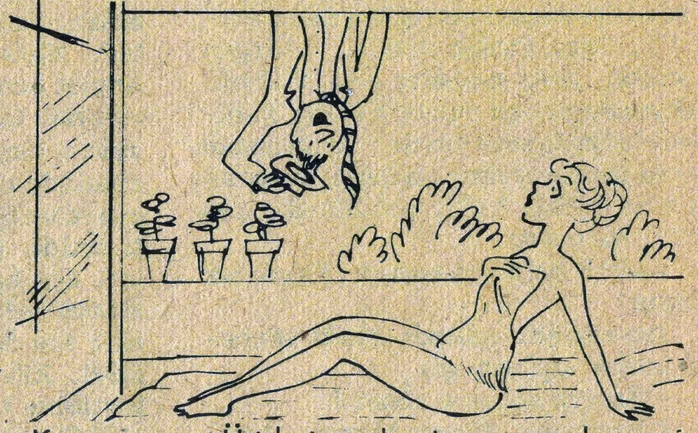

- Komşuyuz... Üst katınızda oturuyorum da...

MİNİK HİKÂYE

İyi günlerde giy!

Kumaşçı Salamon, çok eski dostu David'i dükkânınınkapısında karşılar:

-Hoş geldin iki gözüm David, nasılsın bakalım?

-Hoş bulduk, iyiyim... Sen nasılsın?

-Çok şükür... Hangi rüzgâr attı seni buraya?

-Kumaş alacağım da...

-Emret iki gözüm... Nasıl bişey istiyorsun?

-Gabardin... Koyu lâcivert olsun.

-Şuna bir bak... Bunun üstüne mal yok...

-Güzel... Güzel ama, kaça metresi bunun?

-Yüz lira...

-Pahalı değil mi?

-Onu sen mi bilirsin, ben mi bilirim? Pahalı değil, ucuzdur... Sen lâfı bırak da, kaç metre istiyorsun onu söyle...

-Otuzbeş...

-Otuzbeş, peki... (Topu açar, ölçmeye başlar) Bir, iki, üç, dört, beş... Eee, söyle bakayım, senin küçük oğlan nasıl? Çoktandır göremedim onu, büyüdü mü?

-Büyüdü ya... Bilsen ne iyi bir çocuk... Tıpkı annesi...

-Kaç yaşına geldi?

-On yaşında...

-On yaşında ha... Yıllar amma da çabuk geçiyor!.. Demek on yaşında ha... (Yeniden kumaşı ölçmeye başlar) Onbir, oniki, onüç, ondört, onbeş, onaltı... Peki kızın kaç yaşında şimdi?..

-Yirmi...

-Yirmi mi? Aman yarabbi... Demek o kadar oldu ha... Şimdi sana bir damat lâzım yahu...

-Sen bir nişanlı bul yeter...

-Elbette, elimizden geleni yapacağız. Bir türlü inanamıyorum. Senin yirmi yaşında gelinlik kızın olsun... Seneler amma çabuk geçiyor... (Ölçmeye devam eder) Yirmibir, yirmiiki yirmiüç, yirmidört, yirmibeş... Peki, kardeşin? O nasıl?..

-İyi, çok iyi,.. İşleri yolunda. Karısı da iyi çıktı, şimdi tam dört çocukları var.

-Yahu o dünkü çocuk... Nasıl, dört çocuk babası olur? Yaşı kaç ki?

-Yirmisekiz...

-Demek ki yirmisekiz... İhtiyarlıyoruz, dostum, ihtiyarlıyoruz. Yirmi sekiz, ha? (Ölçmeye devam eder) Yirmidokuz, otu, otuzbir, otuziki, otuzüç, otuzdört, otuzbeş... Beş santim de makas payı... Tamam!.. Haydi iyi günlerde güle güle giy...

ÖMER SEYFETTİN'DEN BİR HİKÂYE:

KERAMET

Yangın yarım saattenberi devam ediyordu. Fakat mahallenin ahalisi iki ev sonra söneceğine kaildiler. Çünkü bir zatışerifin türbesi vardı. Mümkün değil, o, tutuşmazdı! Şiddetli bir kıble rüzgârı esiyor, alevleri, kıvılcımları saçan tahta parçalarını, türbenin üzerine, türbenin altındaki evlerin çatılarına fırlatıyordu. Etfaiye bölüğü, tulumbalar son gayretlerini sarfediyorlardı. Polisler etrafı ablukaya almışlar, kaçırılan eşyanın yağmasına meydan vermiyorlardı. Çiroz Ahmet, etrafına bir göz gezdirdi. Bu kaşarlanmış bir külhanbeyi idi. Onca yangın demek vurgun demekti. Ama mahalle çok fakirdi. Biliyordu ki, şu yanan zavallı kulübeciklerin içinde yatak yorgandan başka birşey yoktu. Halbuki vurgunda âdet "yükte hafif, pahada ağır şeyler" i bulmaktı.

-Allah belâsını versin! Faydasız yangın!

Diye başını salladı. Ahali türbenin önüne toplanmıştı.

-Buraya gelince söner!

Diyorlardı. Çiroz Ahmet, yeşil boyalı türbenin penceresine sokuldu. Kör bir kandilin hafifçe aydınlattığı sandukaya baktı. Başı ucuda iki büyük şamdan duruyordu. Sandukanın iki tarafında iki seccade yayılı idi. Açık rahlelerde büyük Kur'an-ı Kerimler yan gelmiş yatıyorlardı. Çiroz Ahmet kelepir karşısında parlayan bir yahudi gözile bunlara baktı. Asgarî bir hesap yaptı. İçinden:

-Şamdanlar onar liradan yirmi.. Seccadeler on beşerden otuz... Kitaplar mutlaka yazmadır. "Yirmi de onlara" de! Etti yetmiş...

Dedi. Yeşil boyalı kapıya gitti. Çiroz, kemikli omuzlarile bu kapının kuvvetini yokladı. Sonra kilidine baktı. Yavaş yavaş dayanmağa başladı. Halk yangınla meşguldü. Çiroz Ahmet son derece kuvvetliydi; hani o yalnız külhanbeylerine mahsus, bazusuz, idmansız, sporsuz, gizli, harikulade kuvvet... Dayandıkça kapı çıtırdamağa başladı. Nihayet küt etti açıldı. Çirozun, içeri girince ilk işi, kör kandili üflemek oldu. Fakat alacağı şeyler her ne kadar pahada ağır ise de yükte öyle pek hafif değildi. Zihni hemen bir vurgun planı tertibine başladı. Plân zihninde teşekkül ettikçe, Çiroz, "netice" yi beklemiyor, teferruatını tatbik ediyordu. Şamdanların mumlarını çıkarıp yere attı. Rahlelerdeki kitap-

O BOŞUNA ÜZÜLME O

Kadın, onyedi yaşına bastığı gün oğluna,

-Yavrum, dedi, artık koca adam oldun. Herhalde yakında cıgara içmeye de başlayacaksın. Yalnız senden bir isteğim var. Cıgara içtiğini komşulardan duyacağıma, bu haberi bana senin vermeni arzu ediyorum. Nasıl, anlaştık mı?

-Aman anneciğim, ne diye kendini boş yere üzüyorsun! Cıgarayı bırakalı bir yılı geçti.

ları alıp hepsini belinden çıkardığı Trablus kuşağına sardı. Sonra biraz durdu, burnunu kaşıdı. Yavaşçacık seccadeleri topladı ; bunları beygirin üzerine çul vurur gibi sandukanın sırtına örttü. Şimdi kapıdan çıkmak lazım geliyordu. Ama dışarısı dolu idi. Sandukaya dayandı. Biraz düşündü. Kavuk ta bırakılacak bir şey değildi. Üzerinde sırmalı bir çevre vardı. Sanduka birdenbire kaydı. Çiroz Ahmet düşmemek için toplandı. Acaba evliya diriliyor muydu? Durdu, baktı, gülümsedi.

-Vay canına, yere mihlı değilmiş be, dedi. Eğildi, atına bakmak için sandukayı kaldırdı. Bu gayet hafifti. İnce tahtadan yapılmış, üstüne yeşil çuha kaplanmıştı. Zihnindeki "çıkış planı" tamamlandı. Kitaplarla şamdanları kucakladı. Bu sandukanın altına girdi. Yavaş yavaş yürüdü. Durdu. Sandukanın altından elini çıkarıp yavaşça kapıyı açtı. Sol taraf caddeye çıkıyordu. Yakalanmak ihtimali vardı. Sağ taraftaki sokak tenha idi. Viranelikler çoktu. Ama yangın o tarafta idi. Herkes o tarafa birikmişti. Çiroz Ahmet, sandukanın altında uzun müddet düşünmedi. Paldır küldür kapıdan çıktı. Gürültüye başını çeviren halk şaşırdı. Herkes olduğu yerde kaldı. İşte evliya kalkmış yürüyordu. Tulumbalar durdu. Şiddetle esen rüzgâr birdenbire durdu. Etfaiye askerleri korkularından ellerindeki baltaları, kancaları, hortumları düşürdüler. Sanduka yangına doğru yürüdü. İki tarafa açılıp yolveren ahali korkudan titriyordu. Sanduka, korkunç, manevî bir heybetle sallana sallana aralarından geçti, karanlıklarda kayboldu.

xxx

Türbeden evvelki iki ev de ateşten kurtulmuştu. Yanmayıp evliyasız kalan türbe, yine mahalledeki kutsiyetini muhafaza etti. Yalnız okuyanlar, yüzlerini eskisi gibi artık boş binaya çevirmiyorlar, kıbleye bakıyorlar : "İki gözüm, yangın gecesi bu tarafa gitti!" diyorlardı.

ÖMER SEYFETTİN
(1884-1920)

Küçük hikâyeyi, Türkiye'de sevilen ve yaygın bir edebiyat türü haline getirmiştir.. Eserleriyle çağındaki edebiyat akımlarını etkilemiş, öldükten sonra da, birçok kuşaklar onun hikâyelerini severek okumuştur.

Gönen'de doğdu. Edirne Askerî İdadisi'ni, sonra Harp Okulu'nu bitirdi. (1903) Rumeli'de subay olarak bulundu. Askerlikten ayrılıp Selanik'e geldi, orada "Genç Kalemler" dergisinde hikâyeler ve yazılar yazmaya başladı. (1911) Balkan Savaşında yeniden subay oldu. Yanya kuşatmasında Yunanlılara esir düştü. Yunanistan'dan İstanbul'a dönüşünde Kabataş Lisesinde Edebiyat Öğretmeni oldu, ölene kadar bu görevde kaldı.

Yalın ve arı bir dille yazıp, edebiyatta halk dilini savundu. Ülkücü bir yazardı.

Fıkralar

İNTİHAR

Adamın biri ormanda dolaşırken komşusunu, koltukaltından geçmiş kalın bir iple ağaca asılı görmez mi!.. Yardıma koşup ipi çözmeye uğra - şırken sorar :

-Yahu bu ne hâl ?

-Hiç, der komşusu...Canımdan, bezdim ve kendimi asmaya karar verdim.

-Yok canım!..O zaman ipi kol - tukaltına değil, boynuna dolaman gerekirdi.

Ben de önce öyle yapayım dedim. Dedim ama, o zaman insan nefes alamıyor ki...

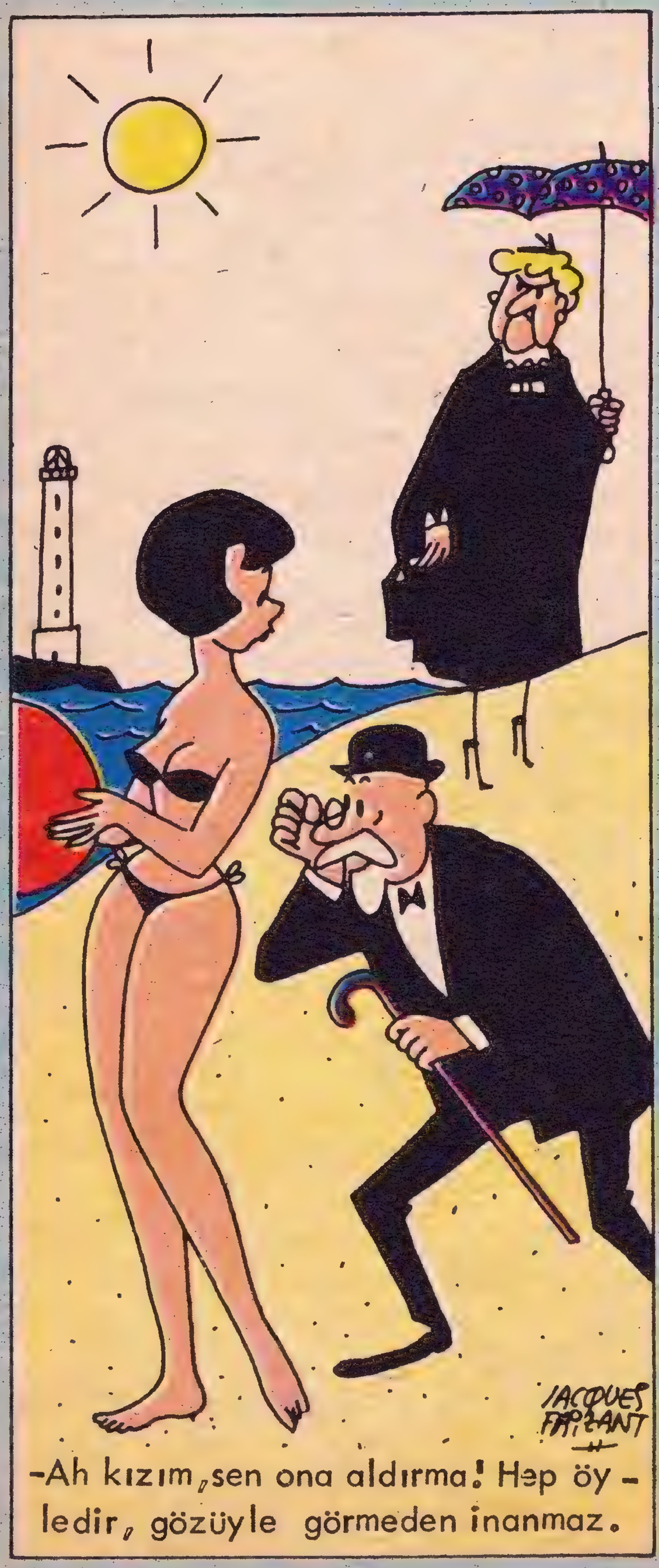

-Ah kızım, sen ona aldırma! Hep öy - ledir, gözüyle görmeden inanmaz.

KABUL OLMAYAN DUA

Çok çirkin olan Ebu Nüvvas, bir gün yolda, yedi-sekiz yaşlarında çok güzel gözlerinden zekâ çakan se - vimli bir çocuk görür, o kadar hoşuna gider ki,

-Oğlum, gel elimi öp de, sana dua edeyim... der.

Çocuk,

- Ben senin duanı istemem. ,der.

-Neden istemezsin ?

-Kabul olunmaz da onun için.

-Kabul olunmıyacağını nerden biliyorsun.

-Kabul edilecek olsa, kendin için dua ederdin de, şu çirkinlikten kur - tulurdun...

DAYANIKLISI OLSUN

Yetmişlik bir adam, bekarlık ca - nına tak deyince bir kez daha evlen - mek ister ve bir çöpçatana başvurur; Çöpçatan , birkaç resim çıkararak müşterisine dil dökmeye koyulur :

-Şu der, genç ve güzel bir kadın. Sarı saçlı...Buna gelince tahsilli ve kara saçlı...Bu ise bir içim su... Kızıl saçlı...

Yetmişlik damat adayı, lâfı kısa kesmek niyetindedir :

-Bana bak dostum der.. Sarı saçlı kadın olmuş, kara saçlı kadın ol - muş yada kızıl saçlı kadın olmuş benim için ne farkeder ? Bana şöyle saçlı, böyle saçlı değil, tahammüllü kadın lâzım, azizim, tahammüllü...

TAŞLAMA

NECDET RÜŞTÜ EFE'DEN

TATLI SERT

Yüzüne vururlar aybını elin,
Hiç kendi suçunu gören olur mu?..
Kabahat kız olsa, etseler gelin,
Acaba gerdeğe giren olur mu?

Şimdi mal devridir, böyleydi dünde,
Kürk yoksa, itibar olmaz düğünde...
Cahilin Karûn'a döndüğü günde
Bilgiye göğsünü geren olur mu?..

Kaide değişti: Sabreden derviş
Murada ermeden yoksul gebermiş.
Aslanın ağzına el atmaktır iş,
Lokmayı kolayca veren olur mu?

Bu hasis dünyada yetmişlik ninem
Diyor ki: Altunla süslensin sinem!..
Mahşerde aylıklı olsa cehennem,
Atını cennete süren olur mu?..

Kimsesiz kaldıysan, sunulur payın
Bilinmez gününde çıkmaz bir ayın.
Arkanda dağ gibi dururşa dayın
Atlatan, ipe un seren olur mu

Erbabı Devletle başla temasa,
Aş dolar önünde boş duran masa.
Tavsiye mektubu hiç yazılmazsa
Alemde murada eren olur mu?...

Ey Necdet..Bahtına temmet çekili.
Gönlünde her zevkin taşı dikili.
Sen artık gülmezsen, sazlı, içkili
Karaca Ahmet'de tören olur mu?..

Türk Mizah Edebiyatı Tarihinden

BİR YAPRAK

Osmanlı İmparatorluğunda çıkan ilk mizah gazetesi "Diyojen"dir.1868 yılında Teodor Kasap adlı Kayserili bir Rum tarafından yayınlanmaya başlayan "Diyojen" aydın çevrelerde ilgiyle karşılanmış,kısa sürede aranan ve okunan bir gazete olmuştur.

"Diyojen" in başında nükteli,ince yazılarıyla ün kazanan Âli Bey bulunuyordu,ama bütün yazılar Teodor Kasap'ın süzgecinden geçiyordu.Teodor' un anadili Türkçe idi.Evinde Türkçe'den başka dil konuşulmazdı.

Teodor Kasap'ın babası Kayseri'de ticaretle uğraşıyordu.Dileği, oğlunun da yetişip kendisiyle birlikte çalışmasıydı.Ama Teodor buna yanaşmıyor,İstanbul'a giderek sâdece imzalarını gördüğü ünlü yazarlarla tanışmak ve fırsat bulursa bir gazete çıkarmak istiyordu.Sonunda babası Teodor'un isteklerine boyun eğdi.Oğlunu İstanbul'a,iş yaptığı bir tüccarın yanına gönderdi.Delikanlı bir yandan tezgâhtarlık yapıyor,öte yandan Fransızca öğreniyordu.

Teodor Kasap,Fransızcasını kısa surede ilerletti.Bir gün mağazada yine Fransızca bir kitap okurken,zengin bir Fransız müşterinin dikkatini çekti. Zengin Fransız,Teodor'u alıp Paris'e götürdü,ünlü Fransız yazarı Alexandre Dumas'nın yanına kâtip olarak yerleştirdi.

Bir süre Paris'te kalan Teodor Kasap,İstanbul'a dönünce Âli Bey, Namık Kemal ve arkadaşlarıyla tanıştı.Onların teşviki ile "Diyojen" gazetesini çıkardı.

O tarihlerde tahtta Abdülaziz oturuyordu."Diyojen"de çıkan yazılar Sultan'ı çok öfkelendiriyordu.Bu yüzden gazeteyi kapattı ve Teodor'u hapse attırdı.Oğlunun hapsedildiğini duyan babası koşup İstanbul'a geldi,kefalet parası yatırarak oğlunu cezaevinden kurtardı.

Artık gazetesini çıkaramıyacağını anlayan Teodor Kasap,Fransızca' dan roman ve tiyatrolar çevirmeye girişti.İlkin Moliere'in "Avare" piyesini'Pinti Hamit" adıyla Türkçeye uyarladı ve eseri bastırdı."Pinti Hamit" çok beğenildi ve tutuldu.Herkes,eserin adıyla Şehzade Abdülhamit'in kastedildiği inancındaydı.

1876'da Abdülhamit tahta çıkınca,Teodor Kasap Avrupa'ya kaçmak zorunda kaldı.Tehlike uzaklaşınca yurda döndü.Koşulları da uygun bulunca 'Hayal" adlı mizah gazetesini çıkarmaya başladı. 'Hayal",'Diyojen" in devamı gibiydi.Bu nedenle çok geçmeden kapatıldı.

Bu iki mizah gazetesinden sonra İstanbul'da çok mizah gazetesi çıkarıldı, ama hiçbiri uzun ömürlü olmadı.

Fıkralar

ESKİSİ GİBİ

Önemli bir hastalığa yakalanan bir hasisin,ünlü uzmanlara görünmesi gerekiyor,ama adam paraya kıyamıyordu... Bir profesörün ilk muayenede yüz,ikincide elli lira aldığını öğrenince, onun muayenehanesine damladı.

-Eh doktorcuğum,işte gene geldim,dedi.

Profesör,hastayı uzun uzun muayene ettikten sonra,masasının başına geçti ve bıyık altından gülerek,

-Yeni birşey yok dostum,dedi.Geçen defa tavsiye ettiğim tedaviye bir hafta daha devam edeceksiniz..

SABIRLI İHTİYAR

Amerika'daki kızının yanına gitmek isteyen çok yaşlı bir adam,vize için konsolosluğa başvurur.Ama vize bir türlü çıkmaz. İhtiyar,günde iki üç kez Amerikan Konsolosluğuna başvurup sonucu sormaktadır.Belki yüzüncü gidişinde,sabrı tükenen memur,

-Ahbap,der,sana vize veremiyorum ama,bir öğüt verebilirim.

-Lûtfedersiniz efendim.Buyrun,dinliyorum.

-Bu kadar sabırsız olmayın.

-Yâni bekleyeyim mi?

-Evet,bekleyin.

-Ne kadar bekleyim?

-Epeyce,uzun süre...

-Uzun süre!..Evet,ama kaç yıl?

-Eh beş yıl diyelim..

-Peki,beş yıl sonra gelirim.Yalnız sabah mı geleyim,yoksa öğleden sonra mı?

BEĞENEN VAR MI

Bir pantalon ısmarlayan müşterisine terzi,bir hafta sonra gelmesini söyledi.Hafta geçti,müşteri geldi,ama pantalon henüz dikilmemişti.

Terzi,

-Madem,iyi birşey istiyorsunuz,sabırlı olacaksınız,dedi.İyisi mi siz üç gün sonra gelin.

Pantalon üç gün sonra da hazır değildi.Müşteri parladı:

-İnsaf yahu!.Tanrı bile dünyayı altı günde yarattı.

Terzi,

-Tam üstüne bastınız dedi.Altı günde yaratılan bu dünyadan memnun kalan var mı?

AŞAĞILIK

Ruh doktoru,kendisini merakla dinleyen hastasına,

-Belki de sizde aşağılık kompleksi yok da, gerçekten öylesiniz,dedi.

Ustura, büyük emek, dikkat ve titizlikle hazırlanıyor. Ustura, bir kez okunduktan sonra bir yana atılacak dergilerden değildir. Her zaman, herkesin zevkle okuyacağı USTURA'ları biriktiriniz. Cumartesi günleri, GÜNAYDIN'ın ilâvesi olarak verilir.